

NOWY DZIEN

POPOŁUDNIOWE PISMO CODZIENNE

ROK II

Warszawa, wtorek 15 grudnia 1942 r.

Nr. 446

DZIS 6 STRON

Już po pierwszym ataku brytyjskim na El Agheila

ROMMEL WYCOFAŁ SIĘ BEZ ZADNEGO OPORU

PRZYCZYNY ODWROTU

Na decyzję Rommela wpłynęły następujące przyczyny:

- 1/zaskoczenie szybką ofensywą
- 2/przewaga lotnicza aliantów
- 3/panowanie Anglików we wschodniej części M.Śródziem.
- 4/zagrożenie od strony Tunisu
- 5/nieemożność otrzymania posiłków po trzeźbnych w Rosji

przez brytyjską broń pancerną i nekane przez lotnictwo. Z ostatnich meldunków frontowych nie wynika jeszcze dokładnie, jak daleko nieprzyjaciel się posunął. Wczoraj w nocy doniesiono jedynie, że lotnictwo sojusznicze bombardowało nieprzyjaciela na głównej szosie w odległości 42 km od granicy Trypolitanii. Wojska Rommela znajdują się na otwartej przestrzeni pustynnej pozbawione niemal całkowicie jakiegokolwiek obrony przeciwlotniczej. Lotnictwo nieprzyjacielskie stawia minimalny opór, wobec czego lotnicy alianccy mogą atakować z niskiego pułapu, siejąc olbrzymie spustoszenie wśród cofających się oddziałów.

Rzeczoznawcy wojskowi podkreślają, że przez odwrót z El Agheila, Rommel przyznał się całkowicie do klęski libijskiej.

W głównej kwaterze sojuszników w Afryce północnej ogłoszono wczoraj, że opuszczenie przez Rommela pozycji pod El Agheila i pociąg wojsk brytyjskich za uchodzącym nieprzyjacielem wpłynęło bezpośrednio na kampanię w Tunisie. Lotnictwo sojusznicze będzie mogło korzystać z nowych lotnisk położonych bliżej Tunisu. W ten sposób Rommel i Mehring zagrożeni są obecnie ofensywą powietrzną z dwóch stron.

Komunikat z Algieru donosi o walkach w rejonie Medżas El Daba. Koło sw. partyzanci francuscy zniszczyli pociąg npla.

ODWROT NIEMIECKO-WŁOSKI

W PIEKLE NAJPOTĘZNIEJSZYCH ATAKÓW LOTNICZYCH

LONDYN 15.12. Według raportów, jakie nadeszły z dowództwa 8-ej armii brytyjskiej, wojska niemiecko-włoskie opuściły swoje potężne fortyfikacje pod El Agheila bez poważniejszej walki. Oddziały brytyjskie przerwały pozycje nieprzyjacielskie w sobotę w nocy, a zajęły je w niedzielę rano. Całe przedpole Mersa Brega było gęsto zaminowane, a na każdym kroku urządzone były jakieś pułapki. Prowadzona od szeregu dni akcja rozpoznawcza dostarczyła dowództwu brytyjskiemu dokładnych planów szeroko rozbudowanych pozycji nieprzyjaciela, co znacznie ułatwiło przerwanie ich już w pierwszym ataku.

Wojska Rommela uciekają pośpiesznie na zachód, ścigane

Z OSTATNIEJ CHWILI

Buna - ostatnia baza japońska na N. Gwinei - zajęta

NOWY JORK 15.12. Wojska australijskie i amerykańskie zajęły port Buna, ostatnią bazę japońską na brytyjskiej Nowej Gwinei. Obecnie wojska sprzymierzone oczyszczają teren z rozbitych oddziałów nieprzyjacielskich. W ten sposób Japończycy zostali wyrzuceni z N. Gwinei w sześć miesięcy po przeprowadzeniu pierwszego desantu. Zapowiadali oni wówczas zdobycie wyspy w ciągu miesiąca oraz użycie jej jako bazy do ataku na Australję. Ciężkie walki trwały do ostatka. Jeszcze przed kilkoma dniami nieprzyjaciel podajmował desperackie wysiłki, aby zasilić broniącą się załogę Buni. Dwa krążowniki i trzy kontrtorpedowce japońskie usiłowały dokonać desantu w pobliżu tej bazy. Flota ta została rozgromiona.

BOMBY NA BAZY NIEMIECKIE

LONDYN 15.12. Lotnictwo sojusznicze atakowało wczoraj silnie linje zaopatrzenia osi w Afryce. Bombardowano Bizertę, Tunis i Suzę, gdzie zniszczono środkowe przesło ważnego mostu. Amerykańskie latające twierdze zostrzeliły 3 pociągowiec niem. i rozproszyły kolumnę zmotoryzowaną.

Gen. Sikorski w N. Jorku

NOWY JORK 15.12. Gen. Sikorski udał się do Nowego Jorku, skąd wyjedzie do głównych ośrodków polskich m.in. Chicago.

DESPERACKIE PRZECIWNATARCIA NIEMIECKIE

4 OGNISKA WALK:
 Rżew i W. Łuki
 Woroneż
 Stalingrad
 Kotelnikowo

MOSKWA 15.12. Wydany o północy komunikat sowiecki mówi o zaciętych walkach dookoła pozycji kluczowych na froncie grodkowym i Stalingradzkim. Przeciwnatarcie niemieckie mają coraz bardziej desperacki charakter, ale nie mał wszystkie pozostały bez rezultatu. Tylko na jednym odcinku pod Kotelnikowem udało się Niemcom po trzykrotnym ataku zyskać nieco na terenie. Ten lokalny sukces kosztował ich tysiąc zabitych. Dalszy ataki zostały przełamane i nie doprowadziły do rozwinięcia mabowru nieprzyjacielskiego. Na innych odcinkach frontu stalingradzkiego wojska sowieckie robią systematyczne postępy. W rejonie między Donem a Wołgą ciągu ostatniej doby zlikwidowano 66 niemieckich punktów oporu. W samym Stalingradzie szturmowe oddziały sowieckie wyrzuciły Niemców z szeregu umocnionych pozycji w rejonie Dżibig. Tymczasem komunikat donosi o otwarciu działań ofensywnych przez nieprzyjaciela na nowym odcinku frontu na południe od Woroneża. Walki te mają dla Niemców znaczenie odciążające dla otoczonej między Wołgą i Donem armii. Wszystkie wczorajsze ataki niemieckie zostały odparte z krwawymi stratami.

Koło W. Łuków, gdzie linja frontu przebiega dużym łukiem - poza Rżew, jednostki sowieckie walczą po likwidacji odcięcia i okrażonych oddziałów niemieckich. Dwa wielkie przeciwnatarcia niemieckie w rejonie na zachód od Rżewa zakończyły się niepowodzeniem. Nieprzyjaciół musiał powrócić na swoje pozycje wyjściowe. W jednym punkcie Rosjanie po 4 dniach walk zdobyli kilka niemieckich stanowisk ufortyfikowanych, wzięli jeńców, działa i skład z amunicją. Partyzanci sowieccy wykazują żywą działalność zarówno pod Smoleńskiem jak i pod Mińskiem.

Komunikat sowiecki mówi też o postępach czerwonej armii na Kaukazie. Na północy zachód od Tuapse na wybrzeżu Morza Czarnego oddziały sowieckie po ciężkich walkach posunęły się naprzód.

GEN. ARNOLD: co dzień i co noc spadać będą amerykańskie bomby na Niemcy i Włochy

NOWY JORK 15.12. Szef lotnictwa Stanów Zjedn. gen. Arnold podał w przemówieniu radiowym interesujące szczegóły o wzrastającej sile lotnictwa amerykańskiego. Lotnictwa Stanów Zjedn. - mówił on - jest już siłą, która zadaje naszym wrogom paraliżujące ciosy. W ciągu czterech lat nasz personel lotniczy wzrósł z 22 tysięcy do 1 miliona ludzi. Lotnictwo amerykańskie dokonało już 11 tysięcy wypadów przeciwko niemieckiej Luftwaffe strącając na pewno 293 samoloty, przypuszczalnie 150 samolotów i uszkodzając dalsze 192 samoloty. Własne straty wynoszą 32 samoloty.

General Jezuitów

O. LEDOCHOWSKI NIE ŻYJE

MIASTO WATYKANSKIE 15.12. - O. Włodzimierz hrabia Ledóchowski, generał zakonu Jezuitów - zmarł wczoraj w Miście Watykańskim. Dziś Kard. Kingsley odprawił w opactwie Westminster skim w Londynie uroczystą Mszę żałobną.

O. Ledóchowski był generałem OO Jezuitów od roku 1915. Był on powinowatym sławnego kard. Ledóchowskiego arcybiskupa poznańskiego.

Przygotowujemy - mówił generał Arnold - zupełnie nowe typy samolotów. W niedalekiej przyszłości Niemcy i Włosi doświadczą na sobie zalet tych samolotów, które rzucić będą bomby nie raz lub dwa razy w tygodniu, ale co dzień i co noc. Wówczas będą sobie mogli zdać sprawę z tego, co to jest naprawdę wojna

RADIO DONOSI:

Nastroje antyhitlerowskie w Austrii wzmogły się. Najbardziej opozycyjna jest ludność Styrii, Dolnej Austrii i Wiednia.

Władze okupacyjne w Belgji wyznaczyły pół miliona franków grody za wykrycie terrorystycznej organizacji dokonywającej zamachów na Niemców.

W czasie ostatniego nalotu na Rouen bombowce amerykańskie zestrzeliły 19 myśliwców niemieckich, a nie 14 jak początkowo podawano. Obólem straty niemieckie w tym dniu wyniosły 25 samolotów.

Minister wojny Stanów Zjednoczonych Stimpson podał do wiadomości, że w obrębie armii amerykańskiej tworzy się samodzielna jednostka grecka.

Garnizony bułgarskie w Jugosławii, które złuzowały dywizje niemieckie i włoskie, zostały wzmocnione trzema nowymi dywizjami. Trzy dywizje włoskie odwołano do płd. Włoch

Dziennik szwowski "Nya Dag Allehanda" pisze, że żaden kraj nie jest tak prześladowany, jak Polska. Mimo to opór w Polsce wzmacnia się.

Himmler oświadczył, że członkowie mniejszości niemieckiej w Słowacji przyjmowani będą do oddziałów SS i pełnić będą służbę wewnątrz kraju.

Naczelnym dowódcą wojsk brytyjskich w Indjach dokonał inspekcji na Cejlonie.

Rząd norweski w Londynie, za przykładem rządu polskiego, uruchomił własną pocztę i wydał norweskie znaczki pocztowe dla listów przesyłanych statkami norweskimi.

Tureckie zgromadzenie narodowe zatwierdziło dodatkowy budżet 60 milj. funtów tureckich dla celów obrony narodowej. Jak widać rząd turecki liczy się z możliwością zaangażowania Turcji w wojnę i dlatego się przygotowuje.

RUNAŁ MUR OBRONNY TRYPOLISU

2 grudnia a więc mniej więcej przed dwoma tygodniami - stanęła 8-ma armja gen. Montgomery przed silnie umocnionymi pozycjami Romla pod El Agheila. Anglicy stanęli w tym punkcie po raz trzeci od początku wojny afrykańskiej. Pierwszy raz było to w roku 1941 w czasie ofensywy Wavala przeciw Grazianiemu; drugi - raz na przełomie lat 1941/42 w czasie ofensywy gen. Auchinlecka. W obu wypadkach nie udało się Anglikom przełamać pozycji nieprzyjacielskich, lecz musieli się cofnąć daleko na wschód.

Zdobycie El Agheila stanowi sukces bardzo wielki. Zdobycie pozycji niezwykle dogodnych do obrony. Szerokość frontu pod El Agheila wynosiła za ledwie 50 km. gdyż od południa bagna stanowiły naturalną osłonę pozycji niemieckich. Obronność tych pozycji była zwiększona górzystością terenu. Nie należy też zapominać że Romel miał wiele czasu by pozycje pod El Agheila wzmocnić i rozbudować. W tych warunkach generał Montgomery miał zadanie bardzo ciężkie.

Po 2 grudnia, a więc po dniu dotarcia do El Agheila działalność 8-ej armji nie wykroczyła poza ramy akcji patrolowej i artyleryjskiej. Decydujące natarcie trwało zatym bardzo krótko.

Dużą rolę odegrało tu niewątpliwie zaskoczenie. Dowództwo niemieckie spodziewało się mianowicie, że alinci uderzą najpierw na Tunis. W związku z tym tam właśnie skoncentrowane zostały główne pancerne i lotnicze siły nieprzyjaciela. Musiało to osłabić niemieckie siły obronne pod El Agheila. Skorzystał z tego gen. Montgomery i niespodziewanym uderzeniem przełamał tu front niemiecki, otwierając sobie drogę w głąb Trypolitanji.

Przełamanie frontu pod El Agheila stanowi dla wojsk alijnych dotkliwy sukces. El Agheila stanowi bowiem ostatni punkt obronny Trypolitanji. Na zachód od tego punktu warunki terenowe nie są już dogodne dla walk obronnych. Nie dają

/dok. obok/

ROSENBERG : OSOBISTY WRÓG PANA BOGA

Zyskuje za srebrniki uczniów w Belgii i Francji.

W swej niedawnej mowie monachijskiej bronił min. Rosenberg narodowego socjalizmu przeciw zarzutom religijnej nietolerancji. Dziwnie brzmiały to słowa w ustach osławionego wroga Chrześcijaństwa, autora dyszącej nienawiścią do katolicyzmu książki "Między XX stuleciem". Spróbujmy jednak porównać te słowa z rzeczywistością.

Pod rządami "religijnej tolerancji" hitlerowskiej, tysiące duchownych wszelkich wyznań przebywa w więzieniach i obozach koncentracyjnych. Świątynie są zamieniane na koszary, składy amunicji, tajnie. Oficjalne organy partji, jak: "Der Stürmer" lub "Das Schwarze Korps" zamieścują nieustannie ataki na dogmaty religji chrześcijańskiej, na instytucje kościelne, na Papieża.

W krajach okupowanych propaganda hitlerowska działała do tychczas ostrożnie. Ale oto i tam zaczyna opadać maska i język staje się cyniczny. Np. "Pays Roel", organ germanofilskiej belgijskiej partji reksistów - niezwykle ostro atakuje kler katolicki za "sprzyjanie Angliji" i "obronę żydów przed przesławianiami". Pismo to widzi źródło rzekomego "zła" w błędnej inspiracji Watykanu - i to nie od dzisiaj, ale od lat kilkadziesiąt. Germanofilom belgijskim wtórują ich koledzy francuscy. Robert Brasillach na łamach "Je suis Partout" wymienia 4 głównych wrogów "nowego ładu" w Europie /t.j. oczywiście ładu germanofilskiego/: międzynarodową anglo-saską kapitalistyczną, żydowską, katolicką i protestancką. Nie waha się on denuncjować klasztorów francuskich jako "schronisk emisariuszów de Gaulle'a" i biskupów "emisariuszów Angliji i Ameryki". Kampanja zaczyna przybierać charakter coraz wyraźniejszy.

Są u nas ludzie, którzy niecierpliwą się zbyt ostrożną, ich zdaniem taktyką Kościoła wobec zjawisk tej wojny. Nie możemy tutaj omawiać całokształtu tej sprawy, ani wydawać sądu ostatecznego. Trzeba jednak pamiętać, że Kościół w ciągu całej swojej historii przeciwstawiał racjonalnemu obłędowi społecznemu - mądrą i spokojną akcję wychowawczą. Hipolit Taine w "Origines de la France contemporaine" opisuje wielką akcję pacyfikacyjną Kościoła francuskiego w średniowieczu. Tak samo było w Polsce, i trzeba przyznać, że owa cicha i mrówcza praca zdziałała przeciw siłom gwałtu i nienawiści nie skończenie więcej niż manifesty, protesty, demonstracje. Obecna postawa duchowieństwa katolickiego we Francji i Belgji jest faktem niezwykle doniosłym. Wściekłość germanofilów świadczy o tym najlepiej.

one żadnej osłony od południa przez co zwiększona zostanie rozciągłość frontu. To zaś stanowić będzie dla obrońców duże utrudnienie. Sytuacja Romla stała się krytyczna. Będzie on musiał niewątpliwie ścigać posiłki z Tunisu, co z kolei osłabi tamtejszą pozycję, o co właśnie chodzi sprzymierzonym.

Zdobycie El Agheila jest więc sukcesem bardzo poważnym. Perspektywa likwidacji sił niemieckich w Afryce północnej zaznaczyła się wyraźnie. Inwazja na kontynent Europejski, która dotychczas dawała się fantazji nabierać kształtów realnych.

SAGA ORLÓW POLSKICH

Z okazji pobytu gen. Sikorskiego w U.S.A. wiele dzienników i tygodników amerykańskich ogłasza obszernie reportaże i artykuły o Polsce. Tygodnik "Jutro" zamieszcza 4-oro stronicowy życiorys premiera, stwierdzając że dzięki żelaznej woli gen. Sikorskiego trzykrotnie w ciągu tej wojny odbudowano armię polską: raz po klęsce wrześniowej, drugi raz po załamaniu się Francji i wreszcie po raz trzeci po układzie polsko-sowieckim ocalono armię polską w Rosji.

Artykuł podkreśla udział gen. Sikorskiego w pracach przygotowywanych do powojennej organizacji Europy.

Inne bogato ilustrowane czasopismo lotnicze o wielkim nakładzie, opisuje dzieje lotnictwa polskiego nazywając je "niewiarygodną sagą polskich orłów - mścicieli".

PAMIĘTAJ
O GWIAZDCE DLA WIEŻNIOW I JEŃCÓW

Antoni Wójcicki

"Wierzyć się nie chce w te wszystkie okropności"

C O M Y S L A I W I E D Z A P O L A C Y "L O N D Y N S C Y o życiu w kraju

Co myślą i wiedzą Polacy na emigracji o życiu w kraju. Ciekawe uwagi na ten temat publikuje wychodzący w Londynie tygodnik "Polska Walcząca". Artykuł ten zamieszczamy w skrócie.

"Los wpechnął dwa odłamy Polaków do dwóch różnych pociągów, i zdawałoby się wwozi ich w przeciwną, rozbieżną stronę, chociaż wszyscy zadziwiająco jednolicie, znów jak nigdy w dziejach, pragną dotrzeć do stacji końcowej, której nazwa: Niepodległość Ojczyzny.

W tym marszu do Polski potrzebny jest obok podstawowego wysiłku zbrojnego nieustanny wysiłek myślowy, któryby spajał całość narodową nieprzerwanie w blok jednolity, któryby różnym grupom krajowej, rosyjskiej, brytyjskiej, wojskom na wschodzie i t. d. udostępniał wzajemnie porywy, tęsknoty i pragnienia, ożywiał całość jednym nastrojem. A tym czasem prawa życia na obczyźnie działają z okrutną stanowczością i powoli odrywają odłamy wychodzące od głównego pnia przeżyć, od myśli i nastrojów tej ogromnej, podstawowej masy narodowej pozostałej w kraju.

Różsypani w obcych środowiskach wsiadają powoli w inne życie, chłoną obce słowa, wyuczają i odczuwają. Część z nich odczuwa i mówi: "Ja się i powoli rozpakowuję z manatki, zaminując, że życie nasze na obczyźnie powinno być postojem na dworcu kolejowym w oczekiwaniu na odjazd. Innych zżera tęsknota. Wyrwani z głębi duchowej jaką stanowi język ojczysty, życie codzienne, tak inne przecież, tak odmiennie - chorują ciężko i budują w sobie zawzięcie obraz przeszłości utrwalać, jak klisza, wyidealizowany, umiejscowiony w ich wiośnię, czy miłości, z kręgiem tych samych spraw, ludzi czy zdarzeń, omal potykają się o sprzęty, rozstawione tak jak były w dniu odjazdu.

Politowania godni właściciele "niepotrzebnych kluczy". Życie w kraju nie zatrzymało się w dniu ich odjazdu, nie tylko pomknęło naprzód, ale przeszło przez tak ogromne zmiany, podległo przekształceniom tak straszliwym, że naprawdę nieprzerwanego wysiłku woli i umysłu oraz serce trzeba, i to stałe, o codziennego, by te zmiany zrozumieć, by nie wrócić do kraju - Polakiem obcym tamtejszej polskości.

Utrzymywanie łączności z Krajem przez każdego z nas nie może zawisnąć jedynie na cennej nitce korespondencji osobistej. Jak wątpliwa jest ta nić, jak często rwie się, jak nikło nie nie znaczące więzi sączą się przez kilka szczelnie zamkniętych granic.

Na półkach księgarskich w Anglii/pojawiła się mała książeczka, zawierająca utwory po dziennym warszawie, utwory żyjące w kraju, przekazywane tam z rąk do rąk pod groźbą śmierci. /mowa o przedruku "Antologii poezji współczesnej" wydanej w Warszawie, przedrukowanej przez Książnicę Polską w Anglii/. Większość utworów poświęcona jest bohaterskiej walce Warszawy

walce, która nie skończyła się wcale we wrześniu 1939 r., Jak pisze bezimienny poeta: "...na każdej ulicy, w każdym domu bój o Polskę trwa".

Warszawa przedwojenna, wesoła załotnica, znana nam z uśmiechniętej piosenki mówi z tych kart - zgola innym językiem, krwi i wzniesłego bohaterstwa. Nazwy ulic: Opaczowska, Nowy Świat, Warocka, plac Trzech Krzyży /dlaczego tylko trzech nie więcej - płacze strofa/, Zawiszy Czarnego, Alojda, skwery, zaułki - rysują w naszej wyobraźni jakiś nowy plan miasta, plan wykroglany krwią, gdzie - poezja, wielbiąc bohaterstwo szarego człowieka Warszawy, opatruje ulice i skwery jakby w nowe nieśmiertelne tablice nazw strofami opoei.

Przejmujące wrażenie wywiera cykl: Egzekucje. Pisali te strofy świadkowie zbrodni, nie raz skazani, cudem wyrwani śmierci. Pisali nie dla sławy, rymotwórczej - inną miarą cenić trzeba ich słowa, ale by, wedle ich własnych słów, dać świadectwo - prawdzie, by wróg wiedział, "że nawet z mogiły - powróci świadek zbrodni, wyjącej o pomstę do nieba".

Cicha, niezauważona jakby, leży ta jedyna może w swojej osobliwości rażąca książka. Obojętnie przesuwa się po niej oczy emigracji, a przecież rzadko kiedy wezwanie przedmowy było bardziej szczere i prawdziwe, że książka ta "powinna się znaleźć w chlebaku każdego żołnierza i słusznoby było, aby towarzyszyła ludziom pracy, ludziom myśli, i ludziom uczucia, wszystkim, liczącym się wobec Boga i sumienia do wspólnoty żywych i umarłych, trwających, cierpiących i walczących, do której nieustannie zwraca się ta poezja."

Okrutna miłość ona w swojej prawdzie strofy, jak bezlistosna jest też prawda o rzeczywistości polskiej w kraju. Odczytywanie ich raz, drugi, trzeci... i ponownie, kiedy wola słabnie i pamięć o kraju zarasta kwiatami czy chwastami nowych przeżyć, jest może - samoudręką, ale udręką konieczną i twórczą.

Jakże często słychać słowa, że ten lub tamten "nie chce już czytać tych wszystkich okropności z kraju". Jeden nie chce uwierzyć, że tam głód - szczerzy zęby, bo mu w liście ktoś najbliższy pisał, że chłoba na codzień starczy. Może nie chciało zasmucać wygnanie prawdziwym obrazem nędzy. Jak szęsto miłość ukryje własną niedolę, myśląc - tylko o spokoju i szczęściu bliskiej osoby. Inny ucieka od myśli o kraju, bo czuje swą bezsilność, bo ma lza natychmiast oczy mgłą zasnuwa. Jeszcze inny, ten najgorszy i napedlejszy wygodniś, bo mu ta zhora krajowej rzeczywistości zakłóca bezmyślny dosyt, rozplanowany spokój, nowe ułożenie życia. U wszystkich to chórzostwo w mniejszym lub większym stopniu odsuwa myśli o kraju i odgłosy z tamtych stron, to chórzostwo wywodzące się ze słabości natury ludzkiej, nie ustepliwie dążącej do spokoju i szczęścia za wszelką cenę.

Potrzeba nam stałych przezwyciężeń, rozdrapywania bólów, patrzenia w twarz nieszczęściu kraju - tak długo i uparcie, aż lzy wyschną. Patrzeć w serce kraju i czekać na jego wezwanie.

Sylwetki wojenne

W R.G.O. OBIADEK, A DESER W KAWIARNI

Obowiązków nie miał żadnych, ani dzieci, ani żony. Komorno za sublokatorski pokój pokrywała zapomoga z R.G.O., obiady - bezpłatnie dostawał w kuchni tejże instytucji. A że podle, bo podle, więc po obiedku prędko do kawiarni. Zarabiał się przez cież także coś nie coś. A więc kawę i parę ciastek, czasem - wódzka i jakiś pasztecik czy szałatka.

Czyto było dostatnio życie? O, z pewnością nie. Ale bezpłatnych obiadów w kuchanich R.G.O. jest bardzo znikoma ilość. - Tych płatnych także zresztą bardzo niewiele. Skoro zatem miało się na ciastka czy wódkę, to już przynajmniej trzeba było płacić 1,20 zł. za obiady.

Za takie swiństwo będę płacił? Ciastka jem z konieczności byzaspokoić głód.

A paniusia obarczona liczną rodziną nie korzysta z obiadów w kuchni R.G.O. Dostawała niewielką zapomogę, a że czasem parę złotych udało się zarobić, a czasem coś się z własnych rzeczy sprzedawało, więc gotowało się zupy w domu, bo były i znacznie smaczniejsze i cała rodzina nie musiała wychodzić na mróz z domu.

Ala rzeczy do sprzedawania było coraz mniej i coraz trudniej było je spieniężać. A tu i zapomoga z R.G.O. się urwała. Gdy ktoś z przyjaciół zwrócił się do kompetentnych ludzi z ingerencją, otrzymali odpowiedź:

- Ona nie potrzebuje. Jej się świetnie powodzi.

- Alóż tam biada aż piszczy.

- To tylko takie udawanie. Obiadów tutaj nie chciała ja - dać. Kłudy ją w ząbki....

A pan dokarmiający się ciastkami otrzymuje zapomogę w dalszym ciągu i w dalszym ciągu korzysta z bezpłatnych obiadów. No, nie zawsze z nich korzysta. Czasem ktoś go zaprosi do siebie, czasem ktoś zaciągnie do knajpy. Wówczas następnego dnia, tłumaczy w kuchni ze skromną miną:

Och, taki byłem wczoraj chory, zwlec się z łóżka nie mogłem. Dziś ledwo żyję, ale oż samym powietrzem człowiek - nie żyje.

A tysiące nędzarzy napróżno marzy o talerzu gorącej zupy. Choćby nawet przyszło za nią tych parę groszy zapłacić, było ją tylko było można dostać...

KSIAZKI I ZABAWKI NA KARTKI

Brak książek na niemieckim rynku księgarskim spowodował wydanie rozporządzenia, że w poznańskim Niemcy otrzymają książki na kartki w cenie 1 RM. za książkę. Również i zabawki sprzedawane są wyłącznie w ilościach ograniczonych na kartki żywnościowe.

Z CAŁEGO KRAJU

Łódź

W Zduńskiej Woli grasowała komisja 3 lekarzy i jednego SS-mana. Badala ona pod względem antropologicznym ludność polską "pochodzenia niemieckiego" oraz niepełnoletnich Volksdeutsche.

W wyniku tych badań zapisywano badanych jako nr. 1, 2, 3, dodając do nr. 1 - "Deutschland".

O celu i dalszym biegu tych komedyjek pseudonaukowych - nie, nie wiadomo.

W podlódzkiej miejscowości - wybuchła ciężka choroba dzieci na z dużą śmiertelnością. Ponieważ zapadły na nią wyłącznie dzieci, którym w maju szczepiono ospę - panuje przekonanie, że szczepionki ospy były zakażone bakteriami tej, dotąd nie zdefiniowanej choroby.

Brześć n/Bugiem

Na Polesiu rozpoczęli Niemcy masowo mordowanie obywateli sowieckich, którzy pozostali na ziemiach wschodnich. M.in. zastrzelono sto kilkadziesiąt dzieci.

PRZYSZŁA KOLEJ NA ŻYDÓW POLESKICH

Po innych okolicach Polski przyszła kolej na żydów poleskich, których w wielu miejscowościach już zlikwidowano. Egzekucji dokonują milicjanci ukraińscy pod kierunkiem Niemców. Wyłapanych w poszczególnych miejscowościach żydów zwozi się do cytadeli w Brześciu, do Bronnej Góry i Drohiczyna i tam morduje.

Technika mordu jest wszędzie jednakowa: zgromadzonym żydom każą się oprawcy rozebrać i położyć jeden obok drugiego w przygotowanych uprzednio rowach, a następnie leżących wystrzeliwują z broni automatycznej. Po załatwieniu się z jedną warstwą kładzie się następna partja skazańców na tрупach, głowami w kierunku nog tamtych, i t.d., aż się rów wypełni.

W kilku miejscowościach żydzi stawili opór, w wyniku czego kilkunastu Niemców i Ukraińców zostało zabitych a kilkadziesiąt rannych.

RENEGACI NA BIALORUSI

Dotychczasowa polityka i propaganda niemiecka na Białorusi nie dała żadnych pozytywnych rezultatów. Ostatnio władze niemieckie popierają plan stworzenia autokofalicznej cerkwi białoruskiej, do czego wstępnym krokiem miał być sobór biskupów w Mińsku w końcu sierpnia.

Pro-niemiecką politykę wśród Białorusinów "robią" z ystej krwi Białorusini: ks. Godlewski, renegat, zasuspendowany przez władze kościelne, kandydat na administratora kościoła katolickiego na Białorusi, oraz Iwanowski, poprzednio profesor politechniki warszawskiej, obecnie burmistrz Mińska, którego rodzony brat Iwanau skas jest "Litwinem" i profesorem uniwersytetu w Kownie. Patronuje poczynaniom tych kanalii komisarz Białorusi Kube.

Bijemy na alarm!

TYFUS I GRUŻLICA DZIESIĄTKUJĄ LUDNOŚĆ

Z wielu stron donoszą o znacznym wzmożeniu epidemji duru brzuszego /mimo obowiązku szczepienia/ i czerwonki. Krwawa dysenterja panowała szczególnie silnie jesienią w okolicach Rakbki i Jordanowa, a także w rejonie podwarszawskim. Katastrofalnie rozmiary przybrała na ziemiach przyłączonych do Rzeszy.

Najstraszniej szerzy się gruźlica. Całe rodziny w dzielnicach robotniczych giną na tę chorobę zbrodniarzy, a nie łopiej jest wśród intelli geneji pracującej. Ubezpieczalnie Społeczne - otrzymały od Niemców polecenie, by wykreślać listy chorych osoby skazane na śmierć z gruźlicy. Wskutek tego gruźlicy z t. zw. suchotami gęsimi łopującymi wracają do domów i zarażają masowo otoczenie, a zwłaszcza podatną na infekcję młodzież.

Skoro Niemcy skazują nas zgóry na pastwepidemię, ciężar obrony musi przyjąć na siebie samo społeczeństwo. Od jego uświadomionych warstw oczekujemy zdecydowanej akcji i nie wątpimy, że doczeka się ona skutecznego poparcia w władz podziemnej Polski.

POMOC DLA UBOGICH W NATURZE - ZAKAZANA

Księżom nie wolno pracować w R.G.O.!

Działalność Rady Głównej Opiekuńczej i tak już ograniczona i utrudniona na każdym kroku, doznała dalszych ograniczeń. W myśl mianowicie zarządzenia władz okupacyjnych wstrzymana zostaje już w najbliższym czasie pomoc w naturze dla podopiecznych. Mają też być zamknięte kuchnie publicznie dla ubogiej inteligencji, a ilość kuchni ogólnych ma być zmniejszona o 10 %.

Przyczyny tego kroku nie są znane. Należygo tylko częściowo przypisać trudnościom aprowizacyjnym, niewątpliwie bowiem krok ten w dużej mierze jest objawem terroru. W ten sposób działalność R.G.O. dozna bardzo wydatnego ograniczenia, co z pewnością jest celem okupanta.

Niezmiernie charakterystyczne jest również zarządzenie wydane przez władze okupacyjne, na mocy którego księżom zakazano - wszelkiego udziału w pracach R.G.O. jak i jej terenowych ekspozytur, Polskich Komitetów Opiekuńczych. Widocznie okupanci obawiają się "złego" wpływu księży w tej polskiej instytucji opiekuńczej.

GIEŁDA

Pod wpływem wypadków w Afryce kursy gwałtownie skoczyły. Płasek no wczoraj: Dolar zł. - 270, Rubel zł. - 134, Dolar pap. - 68 - 70, Złoto zł. - 73, złoto wyrób - 85-90, Marka Niem. - 2,83.

WYDAWNICTWO: "PRASA ZJEDNOCZONA"

Trzech ich słucha z trójkłopotem:
"Czy też Franco pójdzie z nami?"

Ale Franco "woli" cnotę
Możno trzymać za zębami...

(RAZ)

BANDYCI NA IMIENINACH

Nigdy jeszcze w Warszawie nie było tylu napadów z bronią w ręku co obecnie. Przed paru dniami znowu czterech napastników z bronią w ręku wtargnęło około godz. 18.30 do mieszkania inż. Patzora /Jerozolimska 9/ współwłaściciela zakładów elektrotechnicznych. Bandyci zastali w mieszkaniu 15 osób - w domu bowiem obchodzono imieniny. Steroryzowani wydrążnieni rowolwerami biesiadnicy musieli przejść do łazienki, gdzie zostali zamknięci na czas złodziejskiej gospodarki. Ponieważ jedna z osób zaczęła krzyczeć, bandyci dali strzał, który ranił gospodarza lokalu, poczym zrabowali 175.000 zł. w gotówce, wiele biżuterji i zbiegli przez nikogo nie niepokojeni.

PEKWITOWANIA: Hubala-50, Lan-10, Zbieg-15, Pik-20, Szarotka-10, Lolok-20, Lis dowborczyk-20, Lot-10, Hyl-10, Jan Podbięta-5.

WARSZAWA. ROK II